

Sør-Odal kommune,
Øgardsvegen 2,
2100 Skarnes
postmottak@sor-odal.kommune.no

JORDVERNALLIANSEN I HEDMARK
HØYVANGVEGEN 40, BLÆSTAD
2322 RIDABU
TLF: 62 55 53 10
EPOST: HEDMARK@JORDVERN.NO
NETT: WWW.JORDVERN.NO/HEDMARK

21.08.20

Høringsuttalelse til kommuneplanens arealdel for Sør-Odal kommune 2020-2032

Jordvernalliansen i Innlandet, bestående av en rekke organisasjoner innen landbruk, miljø og fagbevegelse, arbeider for bevaring av dyrket mark og matjord, og mot en stadig forverring av norsk sjølforsyningsgrad og matsikkerhet.

Jordvernalliansen viser til at kommunestyret i Sør-Odal kommune i vedtak i sak 028/20 den 11.06.2020 har lagt ut kommuneplanens arealdel til offentlig ettersyn og høring, med frist 21.08.20.

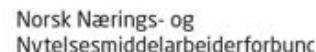
Vi viser til vår høringsuttalelse fra 27.09.19 om planprogrammet for kommuneplanens arealdel. Vi påpekte der at det er bra at jordvern ble viet plass i prioriteringene innenfor planprogrammet. Vi ba samtidig om en viss skjerpelse i ordlyden, slik at det ettertrykkelig ble slått fast at nye boligområder, næringsområder og fritidsbebyggelse skal ligge på udyrkbar mark.

Vi ser at nye utbyggingsområder i plan i liten grad berører dyrket mark. Kommunen ser med dette ut til å ha innsett at jordvernet for framtida er skjerpet. Et stort problem er imidlertid de utbyggingsområdene som planen drar med seg over fra gjeldende plan, hvor dyrket mark ser ut til å ha liten verdi. Flere av disse tiltakene er graverende og helt uakseptable. For flere av boligområdene finnes det gode alternativer utenom dyrket mark. Når det gjelder fritidsbebyggelse, vil vi påpeke at det er totalt uakseptabelt å anlegge hytter på dyrket mark.

Vi mener ut fra dette at flere av de videreførte områdene må justeres, slik at dyrket mark forblir LNF-område.

Vi vil her trekke fram følgende områder:

- SA 1 - Gang- og sykkelveg Togstadvegen: 2,3 km av fylkesveg 1578 – arealbeslag 44 dekar fulldyrket jord.
Svært stort beslag av dyrket mark med god arrondering. Her må kommunen forhandle med fylkeskommunen om en vegløsning som minimerer arealbeslaget. Tre meter grøft mellom kjøreveg og g/s-veg innebærer et stort arealbeslag, og må unngås. Jf. samfunnsdelen: «I størst mulig grad ta jordvern hensyn ved samferdselsutbygginger»

- B 7 – Slåstad (videreført fra gjeldende plan): Boligområde 9 dekar fulldyrket.
Totalt unødvendig, det er udyrkede områder like ved.
- B 12 og B14 – Skarnes (videreført fra gjeldende plan): Nytt boligområde på vestsida av Glomma for Skarnes, totalt 91 dekar, hvorav 32 dekar fulldyrket.
Her bør dyrket jord tas ut av planen. Vi setter et stort spørsmålstegn ved behovet for en nedbygging her – det er ikke spesielt sentrumsnært, og sannsynligvis ikke aktuelt med høy arealutnyttelse. Vi ser at kommunen her er forslagsstiller, og mener kommune må snu.
- B 15 – Ullern (videreført): Utvidelse av eksisterende boligområde, 135 dekar, hvorav 16 dekar dyrket.
Dyrket mark kan lett tas ut av planen.
- B 16 – Slåstad (videreført): Boligfelt i tilknytning til B 7. 6 dekar dyrket, som vi ber om at tas ut – her er kommunen selv forslagsstiller.
- B 22 – Slåstad: Boligfelt i tilknytning til B 7 og B16. 19 dekar, hvorav 15 dekar dyrket.
Hele Slåstadfeltet bør nyreguleres slik at nedbygging av dyrket mark unngås. Vi mener det er sterkt kritikkverdig at det legges opp til utvidelse av eksisterende boligfelt nordover på dyrket mark, når det er skogsmark på sørsida.
- F 3 – Slåstadsæter (videreført fra gjeldende plan): Nytt hyttefelt ved Storsjøen, 96 dekar hvorav 33 dekar dyrka.
Alt som berører dyrket mark her må tas ut av planen. Hyttebygging på dyrket mark er totalt uakseptabelt, og må ikke skje!

Uten en endring på disse punktene, kan ikke planen sies å svare til formuleringene i samfunnsdelen:

- *Kommunen skal i arealforvaltningen ta hensyn til nasjonale og regionale målsettinger og retningslinjer. Viktige føringer er blant annet å ta hensyn til biologisk mangfold, jordvern, forurensning, kulturminner og kulturmiljøer, universell utforming og folkehelse.*
- *Ved all planlegging skal jordvernet tillegges stor vekt i tråd med nasjonale målsettinger og inngrep i særlig verdifulle områder skal unngås*

Vi savner for øvrig et arealregnskap i konsekvensutredningen som viser de samlede virkningene av planen.

JORDVERNALLIANSEN I HEDMARK ER DANNET AV FØLGENDE ORGANISASJONER:

NATURVERNFORBUNDET I HEDMARK – HEDMARK BONDELAG – HEDMARK NATUR OG UNGDOM – LO I HEDMARK – KOKKENES MESTERLAUG HEDOPP
NORSK NÆRINGS- OG NYTELSESMIDDELARBEIDERFORBUND I HEDMARK – HEDMARK BONDE- OG SMÅBRUKARLAG – HEDMARK BYGDEKVINNELAG
INTERNASJONAL KVINNELIGA FOR FRED OG FRIHET AVDELING HEDMARK/OPPLAND – HEDMARK BYGDEUNGDOMSLAG
NORGES MILJØVERNFORBUND REGION ØSTLANDET

Sør-Odal kommune omtaler rulleringen som begrenset pga det pågående arbeidet med kommunedelplan for E16. Samferdselsutbyggingen vil ventelig få store konsekvenser for kommunen, også når det gjelder dyrket mark.

Vi viser til at Sør-Odal kommune alene har omdisponert 570 dekar dyrket mark i siste 10-årsperiode, et snitt på 52 dekar per år. Mye av dette har gått til vegutbygging, noe som tydelig illustrerer behovet for en stram praksis på andre områder. Omdisponering av dyrket mark til boligbygging, næringsområder og fritidsbebyggelse må derfor være et avsluttet kapittel, og må for framtida ikke forekomme overhodet.

Vi minner til slutt om at jordbruket i Sør-Odal er en betydningsfull næring. En må derfor gjøre alle mulige tiltak for i størst mulig grad å unngå å bokstavelig talt bygge ned selve grunnlaget for denne næringa – den svært verdifulle matjorda vår. Det tar minst 1000 år å danne et ti centimeters lag med matjord. Matjord er dermed i praksis en ikke-fornybar ressurs. Den gode matjorda danner grunnlag for jordbruket som vi har i dag. Nydyrking på dårligere arealer vil ikke gi samme grunnlag for matproduksjon. Med en voksende befolkning i verden og økt behov for sjølforsyning må vi både ivareta den gode matjorda vi har, og i tillegg drive aktiv nydyrking.

Med vennlig hilsen arbeidsutvalget i Jordvernalliansen i Innlandet,

Elektronisk godkjent, uten underskrift

Lars Opsal jr
Hedmark Bondelag

Lars Mæhlum
Naturvernforbundet

Odd Erik Kokkin
LO Innlandet

Lars Arne Mjørland
Oppland Bondelag

JORDVERNALLIANSEN I HEDMARK ER DANNET AV FØLGENDE ORGANISASJONER:

NATURVERNFORBUNDET I HEDMARK – HEDMARK BONDELAG – HEDMARK NATUR OG UNGDOM – LO I HEDMARK – KOKKENES MESTERLAUG HEDOPP
NORSK NÆRINGS- OG NYTELSESMIDDELARBEIDERFORBUND I HEDMARK – HEDMARK BONDE- OG SMÅBRUKARLAG – HEDMARK BYGDEKVINNELAG
INTERNASJONAL KVINNELIGA FOR FRED OG FRIHET AVDELING HEDMARK/OPPLAND – HEDMARK BYGDEUNGDOMSLAG
NORGES MILJØVERNFORBUND REGION ØSTLANDET